TAVAN ARASI

EBRU ÖZMEN



İLK Kitap


tilki
Kitap
yayınevi

Tavan Arası

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Tuğba Ünlüer
Sayfa Tasarım: Senem Yıldırım
Kapak Tasarım: Senem Yıldırım

1.Basım, İstanbul, Eiml 2025
ISBN: 978-625-5779-08-3
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

TAVAN ARASI

Ebru Özmen



Sağ sol davalarının yoğun yaşandığı, çatışmaların yoğun olduğu o yıllarda, ben henüz beş yaşındaydım. Her akşam benden iki yaş büyük olan ağabeyim ile televizyonda yayınlanan İstiklal Marşı'nı dinlemeden ve ardından ekranda beliren, daire içinde saat 24.00 yazısını görmeden uyumazdık. Annem "Hadi uyuyun!" çocuklar derdi bazen nahif sesiyle, bazen öfke ile. Çünkü biz çoğu zaman bu konuda söz dinlemezdik.

Televizyon kapanırdı ama annem uyur uyumaz televizyonu açıp sesini kısar, İstiklal Marşı'nın başlamasını beklerdik. Evet o muhteşem dakikalar başlar ve biz asker selamı ile İstiklal Marşı'na eşlik ederdik, bütün güzel duygularımızın kabardığı çok güzel bir şey yapmanın şevki ile üzerine bir de TRT'nin kapanış saatini gördük mü rahat rahat uyurduk.

12 Eylül 1980

Hiç unutmadığım ama şu an ne söylediğini hatırlamadığım Kenan Evren'in TRT kanalında yaptığı açıklama kötü bir şeyler olacağını işaret etmiş, öyle ki 12 Eylül 1980 darbe sürecinin fitilini ateşlemişti. O konuşmalardan sonra güzel günler yaşamayacağımızı anlamıştım, çocuk aklımla. Sokaklar bir saatten sonra anlamlandıramadığım, heyecanla izlediğim sahnelere tanıklık ediyordu: çatışma, oradan oraya koşan adamlar, silah sesleri, polisler, bağrışmalar… Çok kötüydü çok! Etrafta silahla, kavga sonucu yaralanan bir sürü insan vardı. Saat beşten sonra sokağa çıkma yasağı olurdu. Her köşe başında askerler nöbet tutardı, ben ve ağabeyim küçücük boyumuzla annemin hazırladığı nefis yemekleri asker ağabeylere taşırdık, biz nasıl sokağa çıkabiliyorduk acaba?

Annem belli bir saatten sonra evin ışıklarını kapatırdı ve perdenin bir köşesinden olup biteni izlerdik. Babam o süreçte çoğu zaman eve gelmezdi. Nerede kalıyordu, neler yapıyordu bilemezdik, ulaşma imkânımız da yoktu.

Evimizin zemin katında bağlama satılan bir dükkân vardı. Her okul çıkışında gidip türküler söylediğim, benden yaşça baya büyük, sarı saçlı, mavi gözlü ağabeyi ve arkadaşlarını her gün görmek, türküler söylemek, çok mutlu ederdi beni. Sanırım o süreçte yaşanan kötü olayların içinde hiç de iç açıcı olmayan ev hayatımızdan ve ülkede yaşananlardan arınacağımı düşünürdüm.

Annem lambaları söndürür, biz yine perdenin bir köşesini aralayıp gizlice sokağı seyrederdik. İki ayrı grup çatışır, silah sesleriyle birlikte tam anlamıyla bir vahşet yaşanırdı sokakta. Her taraf kan içinde, birbirine ateş eden adamlar, bir sürü araba… Bize heyecan verici gelse de çok kötü günlerdi.

Bir ay sonra o dükkân açılmadı. Sarı saçlı ağabey nerede diye merak içindeydim ki sokakta gördüm onu. Sarı saçlı ağabeyin ne işi var orada, o neden kavga ediyor, ona neden zarar veriyorlar?.. İki el silah sesi… Yerde yatan sarı saçlı ağabey kanlar içinde. O iyi biriydi. Onu neden vurdular, sağ sol davası neydi, insanların birbirine zarar mı vermesi gerekiyordu?..

Sarı saçlı ağabey ölmüştü, arkadaşları onu sürükleyerek hızlıca arabanın içine taşıdılar ve gittiler. Onun ölümünden sonra uzun süre üzüntüm geçmedi, yerli yersiz ağlamalarım oldu. Gözümün önünde hep o sahne...

Günler bu şekilde birbirini kovalarken sabah saatlerinde kesik kesik bağırma sesi duydum. Biri annemi çağırıyordu. Merakla merdivenlere çıktığımda akrabamız olan karşı komşumuz Nevin abla, kucağında henüz bir yaşını bile doldurmayan bebeği ile birlikte kanlar içinde duruyordu. Annemi hemen uyandırdım. O korku ile yanlarına gittiğimizde annem bebeği kucağına alıp kendini yola attı. Can havli ile ne kadar sürdü hatırlamıyorum fakat uzun bir süre yoldan geçen arabaları durdurmaya çalıştı. Siyasi

olaylar olduğu için kimi araba tuzak olduğunu düşündüğünden kimileri sağcı mı solcu mu olduğunu bilmedikleri için durmuyordu. Zaman, bebeğin ve annesinin aleyhine işliyordu. Annemin çırpınışları, ağlaması, bebeğin annesinin arabaların önüne atlayışı… Çok korktum, çok üzüldüm.

Nihayet bir araç durdu. Annem, ağabeyim, bebek ve annesi arabaya bindiler. Hepsinin yüzünde, kıyafetlerinde kan vardı ve annemin "Erzurum'a götürelim!" dediğini duydum. O anki acele ile beni unutmuşlardı ve ben öylece kalakaldım yolun ortasında. Eve dönüp bekledim, çok korkuyordum çünkü. Hiçbir şey anlamıyordum, gördüğüm şeylerin karşılığında neyi, kimi beklediğimi bilmeden. Kapı çaldı, gelen babamdı. Annemi sordu. Ben de babama, "Annem ve ağabeyimde kan vardı, arabaya bindiler, Erzurum'a gittiler." dedim.

Babamla Erzurum'a gitmek üzere yola koyulduk. Hastaneye vardığımızda babam annemi kanlar içinde görünce "Ne oldu sana? Çabuk söyle! Oğlum nerede? Neler oluyor?" diyerek annemi kollarından tutup sarstı.

Meğerse bebeğin amcası, Nevin ablayı vuracakken annesinin kucağında olan bebeği de vurmuştu. Birkaç hafta sonra komşumuzun evinde feryat figan ağlamalar, ağıtlar… Maalesef bebek ölmüştü. Yıllar sonra öğrendim ki onları vuran amca bir gün bile hapis yatmamış.

O süreçte o kadar çok kan, ölüm, kavga ve silah sesleri ile yaşıyorduk ki yaşımız küçük olmasına rağmen bize her şey artık normal ve olağan geliyordu.

13 Ağustos 1981

Ağabeyim ve ben, eve her gün sarhoş gelen babamdan çok korkmamıza rağmen yaramazlık yapmaktan çekinmiyorduk. Annem de o sıralarda kardeşimize hamileydi. Çok heyecanlıydık. "Acaba annemin karnından çıkan bebek güzel olacak mıydı? Çok ağlar mıydı?" Hemen hemen her gece bunu konuşurduk.

Bir gece babamın cebinden arabanın anahtarını aldık, biraz gezip anahtarı yerine koyacaktık fakat planımız suya düştü. Ağabeyim direksiyonda, ben debriyaj, fren ve gazı yönetmek üzere direksiyonun alt kısmındaydım. Ağabeyimin "Fren!" demesiyle ben yanlışlıkla gazı kökledim. Tabii beklendiği üzere arabayı duvara çarpmıştık. O telaşla hızlıca eve gittik, yatağımıza uzandık, ceza alacağımız saatleri beklerken uyumuşuz.

Gecenin bir saati evdeki hareketlilikten uyandık. "Arabanın anahtarı nerede?" diye söylenen babam, ağrılar içinde kıvranan annem... Sonuç olarak anahtar bulunamadı. Babam acilen evimizin giriş katında oturan halamı annemin yanına getirdi. Yoldan bir araç bularak hemşire getirmeye gitti ama doğum başlamıştı.

Ağabeyim ve ben meraklı gözlerle halamı ve annemi seyrediyorduk. Babam geciktiği için halam doğuma yardım ediyordu. Eski, on iki kişilik yemek masasının üzerinde uzanan anneme halam bir şeyler yapıyordu. Halam bizi fark edince kapıyı kapattı. Çok geçmeden güzeller güzeli, boncuk gözlü, maviş maviş bakan kız kardeşim dünyaya geldi. Onun için sevinmeli miydim, üzülmeli miydim bilemiyordum çünkü evimizin içinde çok kötü şeyler yaşıyorduk, dışarısı da ona keza çok kötüydü.

Yine bir gün babam apar topar eve geldi. Belinden iki silah çıkararak bana verdi. Tahta merdiveni dayayarak beni tavan arasına çıkardı, oradaki çuvalları önüme kapattı. "Hiç ses çıkarmadan burada bekle! Ben seni alacağım." diyerek tavan arasının sürgülü kapısını kapattı ve merdiveni kaldırdı. Kısa süre sonra birileri kapıya var gücü ile vuruyordu: "Jandarma, aç kapıyı!"

Aralıklı olan tahtaların arasından bir sürü jandarmanın eve girdiğini, annemi ve babamı kenara iterek evi aramaya başladıklarını gördüm. Babam hiç konuşmuyordu. Yastık tüyleri, elbiseler, yorganlar, havada uçuyormuş meğer benim görmediğim noktada. Bir anda seslerin bana doğru geldiğini anlamış, çok korkmuştum. Neredeyse nefes almamaya çalışıyordum. Duyduğum sesle ölecekmiş gibi hissetmiş, korkudan nefesim kesilmişti. Jandarma, "Yukarıda ne var?" dedi. Babam "Tavan arası, komutanım." dedi. Ben artık onları gözetlemeyi bırakmış sadece dua ediyordum. Merdiveni isteyip duvara dayadılar, sürgülü tavan arası kapısını açtılar, bir anda vücuduma sert bir şeylerin değdiğini hissettim, canım çok acıyordu fakat bağıramazdım, ağlayamazdım. Yakalanırsam hem jandarma, hem babam bana zarar verirdi. Karnımda büyük acı hissettim, tüfeğin dipçiği ile gelen bir darbe karnıma inmişti. Jandarma önümdeki çuvalları kenara çekince göz göze geldik. Sessizce yüzüne baktım. Gözümden

akan yaşları durduramıyordum. Jandarma ağladığımı görünce "Temiz!" diye bağırdı. Merdivenlerden indi. Nihayet gitmişlerdi.

Annem beni bulunduğum yerden indirdi, o sırada babamın anneme gözüyle yan odayı işaret ettiğini gördüm. Yine o kötü sesler gelmeye başladı. Ben ağabeyimle kız kardeşimi sakinleştirmeye çalışırken babam yan odada yine annemi öldüresiye dövüyordu. Kafasını duvara vuruyor, yerde tekmeliyor, boğazını sıkıyordu. Annem ise gözlerinde korku, sessiz sessiz, için için ağlayarak kaderine razı oluyordu. Hiçbir zaman babamın bizi neden dövdüğünü anlayamadık.

08 Kasım 1981

Annemle akraba ziyaretinden dönerken birkaç el silah sesi duyduk. Kız kardeşim annemin kucağındaydı. Annem o anda yere yığıldı, "Eyvah! Hacıyı vurdular." diye ellerini yüzüne kapadı. Ben hemen kardeşimi kucağıma aldım. Bir süre öyle bekledikten sonra hızla eve geldik. Annem sürekli bir yerlere telefon etmeye çalışıyordu. Tabii o dönemde telefon bağlatmak zordu. Önce postaneyi arıyorsun, sıraya giriyorsun, postanedeki görevli sıran gelince telefonu bağlayıp seni görüştürüyordu ve postane görevlisi isterse bütün konuşmaları dinleyebiliyordu.

Annem telefonda birilerine "Ne oldu? Bana söylesenize kim vuruldu?" diye sorsa da netice alamamıştı. Sokakta polis, jandarma, ambulans sirenleri…

O yıllarda bir de siyah arabalar peydahlanmıştı nedense. Babam o arabaları görünce hep yön değiştirirdi. İnsanların amaçlı amaçsız sağa sola koşuşturmaları savaş sahnesini andırıyordu.

Üzerimizi değiştirdik. Annem, ağabeyim ve küçük kız kardeşimle evleri yakın olan hacı amcanın evine gittik. Burası âdeta

mahşer yeriydi. Ağlayan, ağıt yakan, kendini yere atan akrabalarımız acı içindeydi. Benim vazifem, o kalabalıkta kardeşimi kucağımdan bırakmamak, onu korumaktı. Hacı amca babamın dayısıydı. Onu solcular silahla vurarak öldürmüşlerdi. Annemin hissettiği doğruymuş.

Birkaç gün cenaze evinde geçti günlerimiz. Orada geçirdiğimiz günlerden bir gün aile meclisi kuruldu. Ailenin ileri gelen büyükleri toplanarak bazı kararlar aldı. Tabii yaşım küçük olduğu için o zaman konuşmaların hiçbirini anlamadım. Meğerse alınan kararın başrol oyuncusu, amcammış.

Bir hafta sonra artık evdeki rutin hayatımıza dönmüştük. Annem mutfakta yemek yapıyor, ağabeyim oyuncakları ile oynuyor, ben ayağımda kız kardeşimi sallayarak uyutmaya çalışıyordum. Annem, "Çocuklar, kim o diye sormadan kapıyı açmayın!" dedi. Kapıyı çalan Tarkan amcamdı, kapıyı açar açmaz hızlıca içeri girip kapıyı kapattı. Annemin yakınında olan sandalyeye oturdu, "Yenge ben askere gidiyorum, helalleşmeye geldim." dedi. Annem, "Bu karışıklıkta ne askerliği, bekle azıcık! Ortalık sakinlesin." diyerek onu ikna etmeye çalıştı fakat annemin çabaları işe yaramadı. Annemin elini öpüp helalleşerek birliğine teslim olmak üzere gitti.

Bir süre sonra duyduk ki Tarkan amca, hacı dayıyı öldürenlerden iki kişiyi boğarak öldürmüş. Alelacele askere gitme sebebi buymuş, birliğine teslim olur olmaz yakalanıp hapse girmiş.

O günden sonra zaten kötü olan ev hayatımız, iyice zindana döndü. Babam âdeta bir canavara dönüşmüştü, amcamın hapse girmesi ile babamın alkol kullanımı arttı neredeyse hiç ayık gezmiyordu. Hemen hemen her akşam annem, ben ve ağabeyimi dövüyordu hatta küçücük kız kardeşimi bile, o daha küçücüktü bir yaşında bile değildi.

Kapı kırılırcasına tekmeleniyor, evet yine babam, yine akşam ve yine korku dolu saatler… Annem bize, "Hemen yatağınıza gidin, yorganı başınıza çekin, uyuyor numarası yapın, babanız sizi de dövmesin!" dedikten sonra kapıyı açtı. Kapıyı açmasıyla birlikte annemin suratına kocaman bir tokat attı, saçından sürükleyerek bizim yattığımız odanın ortasına fırlattı. Annem ağlıyordu, "Yapma ne olur!" diye sessiz sessiz feryat ediyordu. Ağabeyim ve ben daha fazla dayanamayıp yataktan kalktık ve gördüğümüz manzara unutamayacağımız türdendi: Annem yerde, kanlar içinde, baygın; babam, annemin başucunda "Kalk, yalvarırım ölme, uyan, uyan!" diyerek ağlıyordu. Bir süre sonra annem uyandı, babam annemi tekrar tekrar bayıltana kadar dövüp durdu, sabahın ilerleyen saatlerine kadar. Duvarlar, halı, odanın kapısı, her yer kan olmuştu. Babam, anneme "Çabuk temizle!" dedi. Sarhoşluktan dili ağzının içinde dönmüyordu, ne dediği kolay kolay anlaşılmıyordu.

Annem canı acıya acıya, her yeri kanadığı hâlde kanları temizlemeye çalıştı. Babam o sıra amcamın resmine bakıp ağlıyordu. Gün doğumuna kadar tekrar tekrar dövdü, nihayet sızdı kaldı.

Akşamları ödevimizi çok çabuk bitirmemiz gerekirdi. Eğer babam gelince ders yapıyor olursak hemen matematik dersi yaptırmak isterdi bize. Bütün soruların cevabı kırktı, iki kere ikinin cevabı bile kırktı. Tabii ertesi gün öğretmenimiz, dersi bize babamın çalıştırdığını anlar hep geçer not verirdi.

Bir gün akşam yine eve geldi. Top oynamak istedi babam saat dört gibi. Ağabeyim ve ben çok mutlu olmuştuk. Biz top oynarken evin içinde annem de bir kenarda bizi seyrediyordu. Uykusu gelen annemin, onu oyuna davet etmediğimiz için bizimle top oynayamadığına üzüldüğünü sanmıştım çocuk aklımla. "Baba, annem de oynasa olur mu?" dedim. Demez olaydım! Neden

Artık çocuklarım büyüdü. Büyük oğlum pilot oldu, küçük oğlum yurt dışında çalışıyor. Eşimin oğlu mühendis oldu. Çocuklarım evlendi, eşim ve benle birlikte sekiz kişilik kocaman bir aile olduk. Ben ortaokulu ve liseyi dışarıdan açıktan okudum, şu an üniversite öğrencisiyim, mühendis olacağım. Kavga yok, dayak yok, hakaret yok, para sıkıntısı yok...

İstediğim zaman dışarı çıkabiliyorum, nefes alabiliyorum.

Nihayet yalnız değilim, hayalini kurduğum kalabalık ailemin olduğu bayram sofralarını hazırlayabiliyorum. Bundan sonra hayat bana neler sunacak acaba merakla kendi hikâyemi izliyorum hâlâ...

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

ISBN: 978-625-5779-08-3